

go-las, D-*sa*, Ms-*sie*, lm M nmos -*sy*. Słowo potoczne. **1** **Golas** to ktoś, kto jest nagi lub prawie nagi. *Wybraliśmy się na plażę naturystów: same golasy.* ◇ **go-la-sek**, D-*las-ka*, lm M nmos -*las-ki*. *Małe golaski chlapały się w brodziku.* ◇ **go-las-ka**, D-*ki*, C-*ce*, lm D-*sek*. *Zbierał fotki różnych golasek i ekranowych seksbom.*

2 Jeśli ktoś chodzi, kąpie się itp. **na golasa**, to robi to nago. *Znajomy fotografik prosił, żebym zgodziła się pozować na golasa.*

gol-ec, D *gol-ca*, lm M *gol-cy*. **Golec** to **1** ktoś, kto jest ubogi. Słowo potoczne i pogardliwe. *Wyszła za mąż za jakiegoś golca.* **2** ktoś, kto jest goły. Słowo potoczne. *W trawie na wyspie dostrzegłem kilku golców.*

go-leń, D-*le-ni*, lm M-*le-nie*. **Goleń** to przednia część nogi między kolanem a stopą. *Buty miały zbyt sztywną cholewkę i obtarł sobie golenie do krwi.* ◇ **go-le-nio-wy**, -*wi*. ...*kość goleniowa.*

golf 1: sweter

golf, D-*fu* lub -*fa*, Ms-*fie*, lm M-*fy*. **Golf** to **1** sweter lub bluza z wysokim, wywijanym, przylegającym do szyi kołnierzem, wkładane przez głowę. *Chodziła zawsze w dzinsach i obcisłym czarnym golfie.* ◇ **gol-fo-wy**, -*wi*. ...*czarny golfowy sweter...* *Jedwabna sukienka z golfowym kołnierzem.* ◇ **gol-fik**, D-*ka* lub -*ku*, lm M-*ki*. *Dziewczeta były ubrane w rozkloszowane spódniczki i białe trykotowe golfiki.* **2** taki kołnierz przy swetrze, sukience itp. ...*bluzki z golfem.* ◇ **gol-fik**, D-*ka* lub -*ku*, lm M-*ki*.

golf 2: gra sportowa

golf, D-*fa*, Ms-*fie*. **Golf** to gra, w której uderza się małą, twardą piłkę specjalnie zakrzywionym kijem, tak aby trafiła kolejno do każdego z dołków rozmieszczonych na dużym trawiastym terenie. ...*gra w golfa.* ◇ **gol-fo-wy**, -*wi*. *Pola golfowe pokryte były zieloną, krótko strzyżoną trawą...* ...*kij golfowy.*

gol-fi-s-ta, D-*ty*, C-*fi-ś-cie*, lm M-*fi-ś-ci*. **Golfiści** to ktoś, kto gra w golfa.

gol-go-ta, D-*ty*, C-*cie*. **Golgotą** nazywamy czyjeś długotrwałe cierpienia. *Słowo książkowe. Sledzimy więc golgotę upokorzeń, jakim zostaje poddany ten człowiek.* (Golgota to grecka nazwa wzgórza, na którym ukrzyżowano Chrystusa).

go-liat, D-*ta*, Ms-*lia-cie*, lm M mos -*lia-ci*, nmos -*ty*. **1** **Goliatem** nazywamy mężczyznę dobrze zbudowanego i silnego. Słowo książkowe. *Stanął przy nas wysoki, potężnie zbudowany człowiek, prawdziwy goliat.* (Od imienia biblijnego olbrzyma i silacza, którego Dawid zabił w pojedynku kamieniem celnie rzuconym z procy).

2 **Goliat** to mały, bezzałogowy, zdalnie sterowany czołg, wypełniony materiałem wybuchowym, używany przez Niemców w czasie drugiej wojny światowej, m.in. do niszczenia czołgów i barykad.

go-li-bro-da, D-*dy*, C-*dzie*, lm M nmos -*dy*. **Golibroda** to fryzjer męski, zajmujący się również goleniem zarostu. Słowo przestarzałe, dziś żartobliwe.

go-lić, -*li*, -*le*, *gol* lub *gól*. **1** Jeśli **golimy** kogoś albo jeśli **golimy** mu jakąś część ciała, to ścinamy mu włosy lub zarost tuż przy skórze za pomocą ostrego narzędzia, np. zylетки lub golarki elektrycznej. *Dziadka codziennie golit fryzjer...* *Wieźniów po przywiezieniu do obozu kapano i golono im głowy...* ...*maszynka do golenia.* ▶ Użycie zwrotne. *Raz w tygodniu golita się pod pachami...* *Zapścił brode, bo był zmęczony codziennym goleniem się.*

2 Jeśli **golimy** włosy, brodę, wąsy itp., to obcinamy je tuż przy skórze za pomocą ostrego narzędzia, np. zylетки lub golarki elektrycznej. *Codziennie golit zarost...* *Golita mu włosy na karku.*

3 Wyrażenia **następny do golenia** używamy żartobliwie, wzywając następną z osób czekających

w kolejce na coś niezbyt przyjemnego, np. na wizytę u dentysty lub na egzamin. *No to kto następny do golenia?*

4 • **pędzel do golenia**: zob. **pędzel**. • Zob. też **golnać**.

go-li-z-na, D-*ny*, C-*li-ź-nie*. Słowo potoczne. **1** **Golizna** to gołe ciało lub gołe ciała. *Prześni światła golizną, załóż coś na siebie...* *Reżyser unika golizny i scen drastycznych.*

2 **Golizną** nazywamy czasem brak pieniędzy. *U mnie teraz kruchło z pieniędzmi, utaćciwie już golizna.*

gol-nać, -*nie* — **go-lić**, -*li*, -*le*. **1** Mówimy, że **golnął** porcję alkoholu, jeśli wypił ją. Słowo potoczne. *Golnął sobie kielicha i zaraz poweselał...* *Marzena golnęła duszkiem, skrzywiła się i szybko sięgnęła po kanapkę...* *Golił piwo, aż miło.*

2 Zob. też **golić**.

go-lon-ka, D-*ki*, C-*ce*, lm D-*nek*. **Golonka** to mięso z tylniej nogi świni lub wieprza, odcięte wraz z kością. *Po tłustej golonce miał ogromną ochotę na piwo.*

go-lu-sień-ki. Zob. **golutki**.

go-lu-teń-ki. Zob. **golutki**.

go-lut-ki, -*cy*, **go-lu-sień-ki**, -*cy* lub **go-lu-teń-ki**, -*cy*. Słowo wyrażające emocje pozytywną. **Golutki** osoby lub rzeczy są całkiem gołe, to znaczy **1** całkowicie pozbawione ubrania. *Dzieci biegaly po dworze gołe, goluteniki.* **2** pozbawione okrycia, dodatków lub ozdób. *Na golusienkich ścianach widać ślady po obrazkach...* ...*golotka pensyjka.* **3** pozbawione pieniędzy. *Przegrałem wszystko w karty, jestem goluteniki.*

go-łąb, D-*łę-bia*, lm M-*łę-bie*, D-*łę-bi*. **1** **Gołąb** to pospolity ptak średniej wielkości, o krępej budowie, zwykle szary, niebieskawoszary lub biały. Gołębie żyją dziko, często w miastach, lub są hodowane. *Za oknem gruchaly gołębie.* ◇ **go-łę-bi-ca**, D-*cy*, lm M-*ce*, rzadziej **go-łąb-ka**, D-*ki*, C-*ce*, lm D-*bek*.

• **Gołąb pocztowy** to oswojony gołąb, który potrafi powracać do gołębnika z dużych odległości. Dawniej używano gołębi pocztowych do przenoszenia wiadomości, dziś używa się ich w zawodach sportowych. **2** Jeśli ktoś jest **siwy jak gołąb** lub **biały jak gołąb**, to ma całkiem siwe włosy. *Dziadek na tym zdjęciu jest już siwy jak gołąb...* *Nade mną pochylała się głowa babci, biała jak gołąb.*

• **gołąb pokoju**: zob. **pokój** • **Lepszy wróbel w garści (w ręku) niż gołąb na dachu**: zob. **wróbel**.

go-łą-bek, D-*łąb-ka*, lm M-*łąb-ki*. **1** **Gołąbek** to zdrobnienie od „gołąb”. ...*szary gołąbek.* ◇ **go-łą-be-czek**, D-*becz-ka*, lm M-*becz-ki*. *Babcia była siwa jak gołąbeczek.* • **gołąbek pokoju**: zob. **pokój** • **Pieczone gołąbki nie lecą same do gąbki**: zob. **gąbka**.

2 Niektóre osoby nazywają pieścizotliwie **gołąbkiem** kogoś, do kogo czują sympatię. Słowo przestarzałe. *Mój ty gołąbku kochany.* ◇ **go-łą-be-czek**, D-*becz-ka*, lm M-*becz-ki*. *O mój gołąbeczku, nigdy cię nie opuszczę.*

3 **Gołąbki** to potrawa z mielonego mięsa zmieszanego z kaszą lub ryżem, zawijanego w liście kapusty. *Na obiad były gołąbki w sosie pomidorowym.*

4 **Gołąbek** to grzyb o zielonkawym, brunatnym lub jasnoczerwonym kapeluszu z blaszkami pod spodem i o białej, krótkiej nóżce. Niekóre gatunki są trujące. **go-łę-bi**. **1** **Gołębie** jest to, co pochodzi od gołębia, należy do gołębia lub jest mu właściwe. ...*gołębie jajo.*

2 Mówimy, że ktoś ma **gołębie serce** lub jest człowiekiem **gołębiego serca** albo człowiekiem **o gołębiu sercu**, jeśli jest bardzo łagodny i dobry dla innych ludzi.

G